

**การบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
ของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรจังหวัดราชบุรี
THE B.E. 2551 BASIC CORE CURRICULUM ADMINISTRATION
OF RATCHABURI PILOT SCHOOLS**

ศักดา ใจตรง¹

ประเสริฐ อินทร์รักษ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรจังหวัดราชบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนแกนนำการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จำนวน 4 โรงเรียน เครื่องมือในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร วิสัยทัศน์ สมรรถนะสำคัญ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา ราชวิชา กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน คำอธิบาย ราชวิชา กำหนดเกณฑ์จบหลักสูตร และระเบียบการวัดประเมินผล 2) การดำเนินการระดับชั้นเรียน มีการจัดทำโครงสร้าง ราชวิชา และออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ 3) การส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา มีการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ และ 4) การกำกับดูแล คุณภาพระดับสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตร การประกันคุณภาพภายใน การวิจัยและติดตามการใช้ หลักสูตร

Abstract

The purpose of this study was to investigate the B.E. 2551 basic core curriculum administration of Ratchaburi pilot schools. The samples were 4 pilot schools which implement the B.E. 2551 basic core curriculum in Ratchaburi province. The instrument used to collect data were a structured interview form and an observation form. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage and content analysis.

The findings of the study were as follows:

1. The school curriculum formulation was arrange by specification of school curriculum element, school curriculum vision, school core competency, student desirable characteristics, school curriculum structure, school subject code, student development activities, course description, graduation criteria, regulation of school evaluation.

2. The classroom performance was performed by designing subject structure and learning plan based on backward design technique.

3. The school supporting were provided to develop school personals, to support budget and resources, to manage in participatory operation and to encourage school academy.

4. The school quality monitoring were operated by setting school supervision system, monitoring school curriculum, internal quality assurance and research and following school curriculum.

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 27 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 ได้กำหนดให้มีหลักสูตรแกนกลางของประเทศไทยขึ้น ที่เรียกว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่าย ตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 และใช้ในโรงเรียนทั่วไป ตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน พบประเด็นที่เป็นปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินการทบทวนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เพื่อพัฒนาไปสู่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยดังกล่าว และข้อมูลจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 – 2554) มาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งเป้าหมายในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และกระบวนการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา

ปัญหาการวิจัย

เมื่อเริ่มใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 ในโรงเรียนนาร่องและโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการได้ทำการติดตามและประเมินผลการจัดหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในเรื่องการเตรียมความพร้อมและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาในช่วงเดือนมีนาคม - เมษายน พ.ศ. 2545 ซึ่งพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคดังนี้ 1) ครูเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรการศึกษาไม่ชัดเจนในเรื่อง การจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำสาระเพิ่มเติม การจัดทำโครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษา การกำหนดคุณลักษณะพึงประสงค์ของผู้เรียน การจัดทำคำอธิบายรายวิชา การกำหนดสัดส่วนเวลาเรียน

การเขียนผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง การจัดทำแผนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผลและเกณฑ์การจบหลักสูตร 2) เวลาในการจัดทำหลักสูตรกระชั้นชิดมาก มีเวลาไม่เพียงพอ 3) บุคลากรมีภาระงานมากครูต้องใช้เวลาที่ทำการสอนมาทำหลักสูตร 4) ครูขาดความมั่นใจในการทำหลักสูตรสถานศึกษา 5) ครูยังไม่ยอมรับการจัดทำสาระหลักสูตรใหม่ ยังยึดติดกับเนื้อหาเดิม 6) ขาดความพร้อมด้านสื่อ อุปกรณ์ และงบประมาณที่ใช้ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 7) เอกสารที่ใช้ในการจัดทำหลักสูตรไม่เพียงพอทั้งจำนวนของบุคลากร 8) จำนวนคาบเวลาเรียนหลักสูตรใหม่และหลักสูตรเก่าไม่เท่ากันมีผลกระทบต่อการจัดเวลาเรียนเกิดความสับสนระหว่างหลักสูตรเก่ากับหลักสูตรใหม่ 9) วิธีการหรือเนื้อหาที่เข้ารับการอบรมจากวิทยากรในแต่ละครั้งไม่ตรงกันทำให้สับสน 10) ขาดวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญช่วยให้คำแนะนำปรึกษา 11) ผู้ปกครอง / ชุมชน ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักสูตร ผลจากการติดตามและประเมินผลการจัดทำและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ปัญหาและความไม่ชัดเจนของหลักสูตรหลายประการทั้งในส่วนของเอกสารหลักสูตร กระบวนการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ และผลผลิตที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ ปัญหาความสับสนของผู้ปฏิบัติในระดับสถานศึกษาในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาส่วนใหญ่กำหนดสาระและผลการเรียนรู้ที่คาดหวังไว้มาก ทำให้เกิดปัญหาหลักสูตรแน่น การวัดและประเมินผลไม่สะท้อนมาตรฐาน ส่งผลต่อปัญหาการจัดทำเอกสารหลักฐานทางการศึกษา และการเทียบโอนผลการเรียน รวมทั้งปัญหาคุณภาพของผู้เรียนในด้านความรู้ ทักษะ ความสามารถและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ซึ่งยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

จากการประมวลปัญหาดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่าสถานศึกษายังไม่สามารถบริหารจัดการหลักสูตรดังกล่าวให้บรรลุประสิทธิผลและประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจว่าการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบเป็นอย่างไรมีประสิทธิภาพประสิทธิผลบรรลุผลตามเป้าหมาย

ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพียงใด และเพื่อนำผลการวิจัยเสนอเป็นข้อมูลให้เกิดประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษาต่าง ๆ ที่ใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในปี 2553 ในการนำไปพัฒนาหลักสูตรต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อทราบการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรจังหวัดราชบุรี

วิธีการวิจัย

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ใช้แผนแบบการวิจัยกลุ่มตัวอย่างเดียวศึกษาสถานการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one-shot, non experimental case study)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จังหวัดราชบุรี ประกอบด้วย

1) โรงเรียนอนุบาลราชบุรี 2) โรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) 3) โรงเรียนกุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ 4) โรงเรียนอนุบาลดำเนินสะดวก 5) โรงเรียนวัดชาวเหนือ (เกษรนิพนธ์ สะอาดราษฎร์รังสรรค์) และ 6) โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1) โรงเรียนอนุบาลราชบุรี 2) โรงเรียนวัดเขาวัง (แสง ช่วงสุวนิช) 3) โรงเรียนกุรุราษฎร์รังสฤษดิ์ และ 4) โรงเรียนรัตนราษฎร์บำรุง โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย

ผู้ให้ข้อมูล

ในแต่ละกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการ 2) รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ 3) วิชาการโรงเรียน / หัวหน้าสำนักงานฝ่ายบริหารวิชาการ 4) หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 5) หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 6) หัวหน้างานวัดผล 7) หัวหน้างานวิจัยและ

พัฒนา และ 8) ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ราชการ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

2. ตัวแปรที่ศึกษา เป็นตัวแปรเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสำนักวิชาการและมาตรฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งประกอบด้วย 2.1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการในระดับสถานศึกษาในการพิจารณาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา แนวปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลประเมินผลกับแบบบันทึกและรายงานผลการเรียนในสถานศึกษานั้น ๆ และการดำเนินการระดับชั้นเรียนโดยครูผู้สอนแต่ละคน ออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องเหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละกลุ่ม 2.2) การดำเนินการระดับชั้นเรียน หมายถึง ครูผู้สอนแต่ละคนรับผิดชอบจัดทำโครงสร้างรายวิชา และออกแบบหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละชั้นเรียนของตนเอง 2.3) การส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดมาตรการส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรในด้านต่างๆ ที่สำคัญอย่างต่อเนื่อง 2.4) การกำกับ ดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังตามที่กำหนดในมาตรฐานการเรียนรู้ การกำกับดูแลคุณภาพของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการนำหลักสูตรไปใช้ และเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชนตามความคาดหวังของสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสังเกต ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวจำนวน 4 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ราชการ ระดับการศึกษา และตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

ตอนที่ 2 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง มีลักษณะเป็นรายชื่อครอบคลุมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำหลักสูตร 2) ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน 3) ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา และ 4) ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา ในการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยยึดตามแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรฯ ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

แบบสังเกต เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสำหรับศึกษาเหตุการณ์อย่างละเอียดเพื่อการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารจัดการหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในการปฏิบัติงานของครูในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้ 1) การดำเนินการแบบมีส่วนร่วม 2) การสนับสนุนทางวิชาการ 3) การนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร 4) การประกันคุณภาพภายใน และ 5) การวิจัย และติดตามการใช้หลักสูตร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยบันทึกถึงบัณฑิตวิทยาลัย ผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและภาควิชาการบริหารการศึกษา เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือไปยังโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จังหวัดราชบุรี ในการขอเก็บข้อมูล

2. ปฏิบัติการเก็บข้อมูลการวิจัยด้วยตนเองในโรงเรียน โดยการศึกษาเอกสาร สัมภาษณ์และสังเกต โรงเรียนละ 15 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ให้ข้อมูล นำมาแจกแจงความถี่แล้วคำนวณหาค่าร้อยละ และนำข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกต มาวิเคราะห์ แล้วสรุปข้อมูลจากทั้ง 3 ด้าน ซึ่งใช้สถิติในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ และการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัยทั้ง 4 ด้านคือ 1) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 2) การดำเนินการระดับชั้นเรียน 3) การส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา และ 4) การกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา จากการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ และการสังเกต

สถานภาพและข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูลจำนวน 60 คน เมื่อพิจารณาตาม เพศ อายุราชการ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน โดยใช้ความถี่ และค่าร้อยละ พบว่า สถานภาพส่วนตัวของผู้ให้ข้อมูล ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 เป็นเพศชายจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 33.00 อายุราชการ 21 ปีขึ้นไป มากที่สุดจำนวน 47 คน คิดเป็นร้อยละ 78.33 รองลงมาอายุราชการ 16-20 ปี จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.00 อายุราชการน้อยกว่า 6 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 อายุราชการ 11-15 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 3.33 อายุราชการ 6-10 ปี น้อยที่สุดจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67 มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 61.67 รองลงมาวุฒิสองสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 38.33 ตำแหน่งปัจจุบันเป็นหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 53.31 รองลงมาตำแหน่งปัจจุบันเป็นผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ วิชาการโรงเรียน/หัวหน้าสำนักงานฝ่ายบริหารวิชาการ หัวหน้างานกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนพัฒนาผู้เรียน หัวหน้างานวัดผล หัวหน้างานวิจัยและพัฒนา และประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ตำแหน่งละ 4 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.67

ด้านที่เหมือนกันระดับมัธยมศึกษา

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการส่งครูเข้ารับการอบรมร่วมกับศึกษานิเทศก์ ดำเนินการส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ มีองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร มีการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร ระบุว่าด้วยการวัดผลประเมินผล มีการดำเนินการนำเสนอร่างเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาต่อ

คณะกรรมการสถานศึกษา มีการดำเนินการติดตามผลการใช้หลักสูตร มีการตั้งชื่อรายวิชาพื้นฐานตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการกำหนดเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางและสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร มีการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร ระเบียบและเอกสารการวัดประเมินผล มีการจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีการดำเนินการระดับชั้นเรียน จัดทำโครงสร้างรายวิชากำหนดให้ครูผู้สอนแต่ละคนวิเคราะห์จากสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน สัดส่วนการเก็บคะแนนของรายวิชาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ และออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ด้านการดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา โดยการพัฒนาคณาจารย์ ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ และด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตร กำหนดให้ครูรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ด้านที่แตกต่างกันระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนที่ 1 มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากเดิม 8 ข้อ คือ 1) รักษาดี ศาสน์ กษัตริย์ 2) ซื่อสัตย์สุจริต 3) มีวินัย 4) ใฝ่เรียนรู้ 5) อยู่อย่างพอเพียง 6) มุ่งมั่นในการทำงาน 7) รักความเป็นไทย 8) มีจิตสาธารณะ โดยเพิ่มเติมอีก 2 ข้อ เป็น 10 ข้อ คือ 9) ปฏิบัติตนให้เป็นสุภาพชนคนสุภาพ และ 10) อ่อนน้อมถ่อมตนเป็นผู้ที่ให้การต้อนรับผู้มาเยือนด้วยจิตไมตรี มีแผน IEP (Individualized Education Plan) สำหรับเด็กพิเศษ มีศูนย์เทคโนโลยีของจังหวัดราชบุรี ดำเนินการในวิชาเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษาโดย นิเทศครูเทอมละ 1 ครั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้เดือนละ 2 ครั้ง โรงเรียนที่ 2 เป็นศูนย์การงานอาชีพของจังหวัดราชบุรี ดำเนินการในด้านวิชาเพิ่มเติมเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวกับการงานอาชีพ มีการอบรมให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 เป็นผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ชั้นเบื้องต้น ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับ

สถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตรสังเกตการสอนของครู 4 คน โดยเป็นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 คน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 คน

ด้านที่เหมือนกันระดับประถมศึกษา

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการส่งครูเข้ารับการอบรมร่วมกันศึกษานิเทศก์ โดยแต่งตั้งคณะทำงานโดยมีชื่อว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการประชุมจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา มีขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา มีการดำเนินการนำเสนอร่างเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ มีการกำหนดโครงสร้างรายวิชาตามหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบโครงสร้างรายวิชา มีการดำเนินการติดตามผลการใช้หลักสูตร มีองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดประเภทรายวิชาพื้นฐาน มีการกำหนดรหัสวิชาตามแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ มีการกำหนดเวลาเรียนยึดตามหลักสูตรแกนกลางและสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร มีการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร ระเบียบและเอกสารการวัดประเมินผล มีการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร มีการจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีการดำเนินการระดับชั้นเรียน มีการจัดทำโครงสร้างรายวิชา กำหนดให้ครูร่วมกันกลุ่มสาระของตนเองแล้วช่วยกันวิเคราะห์จากสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัดระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน สัดส่วนการเก็บคะแนนของรายวิชา จัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา พัฒนาคณาจารย์ สนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร จัดสรรสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการสอนอย่างเพียงพอ สนับสนุนงบประมาณการจัดหา การทำสื่อของครู/ตามความต้องการของกลุ่มสาระ ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ และด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตรร่วมดำเนินการวิจัยกับแล้วรายงานผลการใช้หลักสูตรให้กับศึกษานิเทศก์

ด้านที่ต่างกันระดับประถมศึกษา

โรงเรียนที่ 3 มีครูและเจ้าหน้าที่ LD ร่วมมือกันในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องในการเรียนรู้ (Learning Disabilities) 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีการสอบครูผู้ทำหลักสูตรหลังจากที่ทำหลักสูตรเสร็จ และให้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แลกเปลี่ยนกันตรวจสอบเสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดในการจัดทำหลักสูตร มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับโดยการบูรณาการเศรษฐกิจพอเพียง มีกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดรายวิชาเพิ่มเติมเป็นภาษาจีน ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตร นิเทศอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปด้วย ครูวิชาการทุกสายชั้นติดตามผลการนิเทศ

โรงเรียนที่ 4 มีการนำเนื้อหาบางส่วนจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 นำมาบูรณาการในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากร จัดอบรมแกนหลักสวท. ทุกปีเชิญวิทยากรอบรมด้านการประกันคุณภาพวิจัย มีมุมหนังสือในห้องเรียน มีการแลกเปลี่ยนระหว่างเครือข่ายเป็นพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนอื่นที่ร้องขอ มีการจัดนิทรรศการทุกสิ้นปีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนโดยเชิญคณะกรรมการภายนอกมาร่วมและให้การต้อนรับการศึกษาจากโรงเรียนอื่น มีการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม และมีงบประมาณจากสมาคมผู้ปกครองสนับสนุนด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตร ให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้รับผิดชอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตนเอง

การอภิปรายผล

ด้านที่เหมือนกันระดับมัธยมศึกษา

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการส่งครูเข้ารับการอบรมร่วมกับศึกษานิเทศก์ จัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษาโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และงานวิชาการ มีองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตร มีการ

กำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร ระเบียบว่าด้วยการวัดผลประเมินผล มีการดำเนินการนำเสนอร่างเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา มีการดำเนินการติดตามผลการใช้หลักสูตร มีการตั้งข้อรายวิชาพื้นฐานตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีการกำหนดเวลาเรียนตามหลักสูตรแกนกลางและสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร มีการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร ระเบียบและเอกสารการวัดประเมินผล มีการจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน จัดทำโครงสร้างรายวิชากำหนดให้ครูผู้สอนแต่ละคนวิเคราะห์จากสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน สัดส่วนการเก็บคะแนนของรายวิชาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้ และออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา โดยการการพัฒนาบุคลากร ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม และส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ และด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตร กำหนดให้ครูรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะทุกโรงเรียนได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ประกอบกับบุคลากรให้ความร่วมมือและเป็นไปตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของกองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ศึกษาพบว่า 1) ความพร้อมในการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการแล้ว ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมชี้แจง อบรมพัฒนาบุคลากร ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนรับรู้ และขอความร่วมมือ 2) กรรมการสถานศึกษาร่วมจัดทำหลักสูตร และสอดคล้องในบางส่วนด้านการจัดทำหลักสูตรของผลการวิจัยสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1-2 ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 1-12 วิจัยพบว่า โรงเรียนนำร่องการ

ใช้หลักสูตร มีผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในด้านการจัดทำหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับโรส (Ross) ได้ศึกษาถึงความเข้มแข็งและความอ่อนแอของการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวางแผน เรื่องเนื้อหาและการประเมินหลักสูตร พบว่า นักพัฒนาหลักสูตรต้องการให้มีความสัมพันธ์อันดีกับท้องถิ่น เน้นความสำคัญของการกระบวนการเรียนรู้ การวางแผนหลักสูตรและเทคนิคการประเมินหลักสูตรและสอดคล้องกับผลวิจัยบางส่วนของกองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ศึกษาพบว่าในข้อที่ 4) ความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นพบว่าต้องการรับการสนับสนุน เอกสาร- คู่มือในการจัดทำหลักสูตร นิเทศติดตาม กำกับดูแล เป็นที่เล็งในการจัดทำหลักสูตร

ด้านที่แตกต่างกันระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนที่ 1 มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากเดิม 8 ข้อ เป็น 10 ข้อ คือ 9) ปฏิบัติตนให้เป็นสุภาพชนคนสุภาพ และ 10) อ่อนน้อมถ่อมตนเป็นผู้ที่ให้การต้อนรับผู้มาเยือน ตั้งญาติมิตร มีแผน IEP (Individualized Education Plan) สำหรับเด็กพิเศษ เป็นศูนย์เทคโนโลยีของจังหวัดราชบุรี ดำเนินการในวิชาเพิ่มเติมที่เกี่ยวข้องกับคอมพิวเตอร์ ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตรนิเทศครูเทอมละ 1 ครั้ง กลุ่มสาระการเรียนรู้เดือนละ 2 ครั้ง โรงเรียนที่ 2 เป็นศูนย์การงานอาชีพของจังหวัดราชบุรี ดำเนินการวิชาเพิ่มเติมเฉพาะรายวิชาที่เกี่ยวกับการงานอาชีพ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะเข้ารับการอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขึ้นเบื้องต้น ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตรสังเกตการสอนของครู 4 คน โดยเป็นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 คน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 คน เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนสามารถที่จะบริหารจัดการหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของตนเองตามความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน และให้มีการดำเนินการส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และแต่ละโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร มีความพร้อมในด้านการจัดทำหลักสูตร

สถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของกองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ศึกษาพบว่า 1) ความพร้อมในการจัดทำหลักสูตร 2) กรรมการสถานศึกษาร่วมจัดทำหลักสูตร

ด้านที่เหมือนกันระดับประถมศึกษา

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยการส่งครูเข้ารับการอบรมร่วมกันศึกษานิเทศก์ โดยแต่งตั้งคณะทำงานโดยมีชื่อว่า คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการประชุมจัดทำหลักสูตรจัดทำหลักสูตรระดับสถานศึกษา มีขั้นตอนการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีการดำเนินการนำเสนอร่างเอกสารหลักสูตรสถานศึกษาต่อคณะกรรมการสถานศึกษา มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ มีการกำหนดโครงสร้างรายวิชาตามหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบโครงสร้างรายวิชา มีการดำเนินการติดตามผลการใช้หลักสูตร มุ่งองค์ประกอบสำคัญของหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดประเภทรายวิชาพื้นฐาน มีการกำหนดรหัสวิชาตามแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน กิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณะประโยชน์ มีการกำหนดเวลาเรียนยึดตามหลักสูตรแกนกลางและสอดคล้องกับเกณฑ์การจบหลักสูตร มีการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร ระเบียบและเอกสารการวัดประเมินผลระดับมัธยมศึกษา มีการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร มีการจัดทำระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียน มีการจัดทำโครงสร้างรายวิชากำหนดให้ครูรวมกันกลุ่มสาระของตนเองแล้วช่วยกันวิเคราะห์จากสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอน สัดส่วนการเก็บคะแนนของรายวิชาจัดทำเป็นหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา พัฒนาบุคลากร สนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร จัดสรรสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการสอนอย่างเพียงพอ สนับสนุนงบประมาณการจัดหา การทำสื่อของครู/ตามความต้องการของกลุ่มสาระ ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ และด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตร ร่วมดำเนินการวิจัยกับแล้วรายงานผลการ

ใช้หลักสูตรให้กับศึกษานิเทศก์ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะ เพราะทุกโรงเรียนได้รับการคัดเลือกให้เป็น โรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ประกอบกับบุคลากรให้ความร่วมมือและเป็นไปตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของกองการวิจัยทางการศึกษากรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ศึกษาพบว่า 1) ความพร้อมในการจัดทำหลักสูตร โรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการแล้ว ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมชี้แจงอบรมพัฒนาบุคลากร ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนรับรู้และขอความร่วมมือ 2) กรรมการสถานศึกษาร่วมจัดทำหลักสูตรและสอดคล้องในบางส่วนด้านการจัดทำหลักสูตรของผลการวิจัยสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1-2 ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 1-12 วิจัยพบว่า โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตรมีผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในด้านการจัดทำหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับโรส (Ross) ได้ศึกษาถึงความเข้มแข็งและความอ่อนแอของการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวางแผน เรื่องเนื้อหาและการประเมินหลักสูตร พบว่า นักพัฒนาหลักสูตรต้องการให้มีความสัมพันธ์อันดีกับท้องถิ่นเน้นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ การวางแผนหลักสูตรและเทคนิคการประเมินหลักสูตรและสอดคล้องกับผลวิจัยบางส่วนของกองการวิจัยทางการศึกษากรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ศึกษาพบว่าในข้อที่ 4) ความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นพบว่า ต้องการรับการสนับสนุน เอกสาร- คู่มือในการจัดทำหลักสูตร นิเทศติดตาม กำกับดูแล เป็นที่เลี้ยงในการจัดทำหลักสูตร

ด้านที่ต่างกันระดับประถมศึกษา

โรงเรียนที่ 3 มีการสอบครูผู้ทำหลักสูตรหลังจากที่จัดทำหลักสูตรเสร็จ และให้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แลกเปลี่ยนกันตรวจสอบ เสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดในการจัดทำหลักสูตร มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับและเสริมในส่วนเศรษฐกิจพอเพียง มีกิจกรรม

TO BE NUMBER ONE ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดรายวิชาเพิ่มเติมเป็นภาษาจีนด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศติดตาม การใช้หลักสูตรนิเทศอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปด้วย ครูวิชาการทุกสายชั้นติดตามผลการนิเทศ โรงเรียนที่ 4 มีการนำเนื้อหาบางส่วนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 นำมาบูรณาการในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากรจัดอบรมแกนหลัก สสวท. ทุกปีเชิญวิทยากรอบรมด้านการประกันคุณภาพ วิจัย มีมุมหนังสือในห้องเรียน มีการแลกเปลี่ยนระหว่างเครือข่ายเป็นพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนอื่นที่ร้องขอ มีการจัดนิทรรศการทุกสิ้นปีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนโดยเชิญคณะครูภายนอกมาร่วมและให้การต้อนรับการศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่น มีการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม งบประมาณสนับสนุนจากเครือข่าย ผู้ปกครองในการพัฒนาบุคลากร และมีการสนับสนุนค่ารับส่ง เบี้ยเลี้ยง โครงการ เสนอโครงการ งบประมาณจากสมาคมผู้ปกครองสนับสนุน ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตร ให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้รับผิดชอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ของตนเอง มีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินคุณภาพ มีการดำเนินการวิจัยร่วมกับศึกษานิเทศก์ มีการนิเทศหลักสูตรการเรียนการสอน รายงานผลการใช้หลักสูตรโดยทำทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกระดับชั้น เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะโรงเรียนสามารถที่จะบริหารจัดการหลักสูตรให้เหมาะสมกับบริบทของตนเองตามความต้องการของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เรียน และให้มีการดำเนินการส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร และแต่ละโรงเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาหลักสูตร มีความพร้อมในด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของกองการวิจัยทางการศึกษากรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ศึกษาพบว่า 1) ความพร้อมในการจัดทำหลักสูตร 2) กรรมการสถานศึกษาร่วมจัดทำหลักสูตร

ด้านที่เหมือนกันระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา

ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษามีการส่งคณะครูเข้าร่วมอบรมกับศึกษานิเทศก์ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และนำมาขยายผลที่โรงเรียนโดยมีการปฏิบัติตามแนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สำนักงานวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ด้านการดำเนินการระดับชั้นเรียนให้คณะครูมีส่วนร่วมในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ร่วมกันในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ คณะกรรมการสถานศึกษาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะนักเรียนเสนอความต้องการ ด้านการส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษา มีการพัฒนาบุคลากร สนับสนุนงบประมาณ ทรัพยากร จัดสรรสื่อเทคโนโลยีที่ใช้ในการสอนอย่างเพียงพอ สนับสนุนงบประมาณการจัดหา การทำสื่อของครู/ตามความต้องการของกลุ่มสาระ ดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการ และด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตร ร่วมดำเนินการวิจัยกับแล้วรายงานผลการใช้หลักสูตรให้กับศึกษานิเทศก์ เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะทุกโรงเรียนได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนต้นแบบการใช้หลักสูตรฯ และมีความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรบุคลากร ทรัพยากร คณะกรรมการสถานศึกษาให้ความร่วมมือและสนับสนุน ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของกองการวิจัยทางการศึกษาศาสตร์กระทรวง ศึกษาธิการ ที่ศึกษาพบว่า 1) ความพร้อมในการจัดทำหลักสูตรโรงเรียนส่วนใหญ่ได้ดำเนินการแล้ว ได้แก่ แต่งตั้งคณะกรรมการ ประชุมชี้แจงอบรมพัฒนาบุคลากร ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองนักเรียน ชุมชนรับรู้และขอความร่วมมือ 2) กรรมการสถานศึกษาร่วมจัดทำหลักสูตร และสอดคล้องในบางส่วนด้านการจัดทำหลักสูตรของผลการวิจัยสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 1-2 ได้ทำการวิจัยเรื่องการติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตการศึกษา 1-12 วิจัยพบว่า โรงเรียนนำร่องการใช้หลักสูตร มีผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาในด้านการจัดทำหลักสูตรอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับโรส (Ross) ได้ศึกษาถึงความ

เข้มแข็งและความอ่อนแอของการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวางแผน เรื่องเนื้อหาและการประเมินหลักสูตร พบว่า นักพัฒนาหลักสูตรต้องการให้มีความสัมพันธ์อันดีกับท้องถิ่นเน้นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ การวางแผนหลักสูตรและเทคนิคการประเมินหลักสูตรและสอดคล้องกับผลวิจัยบางส่วนของกองการวิจัยทางการศึกษาศาสตร์กระทรวง ศึกษาธิการ ที่ศึกษาพบว่าในข้อที่ 4) ความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นพบว่า ต้องการรับการสนับสนุนเอกสาร- คู่มือในการจัดทำหลักสูตร นิเทศติดตาม กำกับดูแล เป็นพี่เลี้ยงในการจัดทำหลักสูตร

ด้านที่ต่างกันระดับประถมศึกษาถึงระดับมัธยมศึกษา

มีการกำหนดคุณลักษณะอันพึงประสงค์เพิ่มเติม มีแผน IEP (Individualized Education Plan) สำหรับเด็ก พิเศษ มีศูนย์เทคโนโลยีและศูนย์การงานอาชีพของจังหวัดราชบุรี นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 จะเข้ารับการอบรมผู้บังคับบัญชาลูกเสือสามัญรุ่นใหญ่ขึ้นเบื้องต้น ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตาม การใช้หลักสูตรสังเกตการสอนของครู 4 คน โดยเป็นระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 2 คน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 2 คน มีการสอบครูผู้ทำหลักสูตรหลังจากที่ทำหลักสูตรเสร็จ และให้ในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้แลกเปลี่ยนกันตรวจสอบ เสนอแนะ แลกเปลี่ยนความคิดในการจัดทำหลักสูตร มีการออกแบบหน่วยการเรียนรู้แบบย้อนกลับและเสริมในส่วนเสริมธุรกิจพอเพียง มีกิจกรรม TO BE NUMBER ONE ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 และระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จัดรายวิชาเพิ่มเติมเป็นภาษาจีน ด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรนิเทศอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง และให้ครูทุกคนทำวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปด้วย ครู วิชาการทุกสายชั้นติดตามผลการนิเทศ มีการนำเนื้อหาบางส่วนของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2544 นำมาบูรณาการในการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ การส่งเสริมสนับสนุนระดับสถานศึกษามีการพัฒนาบุคลากร จัดอบรมแกนหลัก สสวท. ทุกปีเชิญวิทยากรอบรมด้านการประกัน

คุณภาพ วิจัย มีมุมหนังสือในห้องเรียน มีการแลกเปลี่ยนระหว่างเครือข่ายเป็นพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนอื่นที่ร้องขอ มีการจัดนิทรรศการทุกสิ้นปีในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียนโดยเชิญคณะกรรมการมาร่วมและให้การต้อนรับ การศึกษาดูงานจากโรงเรียนอื่น มีการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม งบประมาณสนับสนุนจากเครือข่ายผู้ปกครองในการพัฒนาบุคลากร และมีการสนับสนุนค่ารับส่ง เบี้ยเลี้ยง โครงการด้านการกำกับดูแลคุณภาพระดับสถานศึกษา โดยการนิเทศติดตาม การใช้หลักสูตร ให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เป็นผู้รับผิดชอบในกลุ่มสาระการเรียนรู้ของ รายงานผลการใช้หลักสูตรโดยทำทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทุกระดับชั้น เหตุที่เป็นเช่นนี้เพราะทุกโรงเรียนมีบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกันดำเนินการ โดยมีฝ่ายบริหารเป็นผู้ตรวจสอบความก้าวหน้า มีปฏิทินกำหนดระยะเวลาปฏิบัติ มีการประชุมเพื่อซักถามปัญหาในการจัดทำเพื่อนำไปแก้ไขร่วมกัน และมีศึกษานิเทศก์คอยเป็นที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องในการดำเนินการ มีการดูแลแผนการจัดการเรียนรู้ การสอนของครูและการเรียนของนักเรียน พร้อมให้การสนับสนุนคำปรึกษาให้กับครูในการแก้ไขให้ถูกต้อง และแต่ละโรงเรียนมีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ฝ่ายบริหารวิชาการร่วมกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการทำหน้าที่เป็นตัวขับเคลื่อนให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้ดำเนินการตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และโรงเรียนเหล่านี้จะเป็นต้นแบบหรือพี่เลี้ยงให้กับโรงเรียนอื่นๆที่จะได้ใช้หลักสูตรแกนกลางนี้ในปีถัดไป ซึ่งมีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนและขยายผลหลักสูตรแกนกลางฯไปสู่การปฏิบัติให้กับโรงเรียนทั่วไป และอยู่ในโครงการวิจัยของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสอดคล้องกับกับผลวิจัยบางส่วนของ กองการวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ที่ศึกษาพบว่า ข้อที่ 4) ความต้องการความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่นพบว่าต้องการรับการสนับสนุนเอกสาร- คู่มือในการจัดทำหลักสูตร นิเทศติดตาม กำกับดูแล เป็นพี่เลี้ยงในการจัดทำหลักสูตร เพราะในการจัดทำหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พุทธศักราช 2551 ในครั้งนี้ มีการสนับสนุนด้านงบประมาณ เอกสาร- คู่มือ มีการนิเทศติดตาม กำกับดูแล ทั้งในระดับสถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสอดคล้องกับการศึกษาของโรส (Ross) ได้ศึกษาถึงความเข้มแข็งและความอ่อนแอของการพัฒนาหลักสูตรด้านการวางแผน เรื่องเนื้อหาและการประเมินหลักสูตร พบว่า นักพัฒนาหลักสูตรต้องการให้มีความสัมพันธ์อันดีกับท้องถิ่นเน้นความสำคัญของกระบวนการเรียนรู้ การวางแผนหลักสูตรและเทคนิคการประเมินหลักสูตร

ข้อเสนอแนะ

1) ควรมีการจัดอบรมสัมมนา อบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ในแต่ละโรงเรียน 2) ควรมีการแลกเปลี่ยนในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาระหว่างโรงเรียนด้วยกัน 3) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดทำหนังสือเรียนที่เกี่ยวกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้แล้วเสร็จก่อนการประกาศใช้ 4) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรจัดทำหนังสือพื้นฐานในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ให้แล้วเสร็จก่อนการประกาศใช้ 5) มีครูบางคนไม่เข้าใจหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 อย่างแท้จริง 6) เป็นการเพิ่มภาระให้ครูมากขึ้น 7) เอกสารมากเกินไป 8) คณิตศาสตร์ กำหนดเวลาให้เรียนน้อยไป ตัวชี้วัดยังมากอยู่ 9) วิทยาศาสตร์ภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติบางระดับน้อยไป 10) หนังสือเรียนไม่ทันสมัยไม่ดึงดูดผู้เรียน และ 11) ภาษาไทยยากเกินไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลให้การบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีประสิทธิภาพ โดยให้โรงเรียนจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม ผลการใช้หลักสูตรของแต่ละโรงเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่อง พร้อมนำปัญหาที่เกิดขึ้นนำมาแก้ไขปัญหา

2. ควรมีการศึกษาผลการบริหารหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของ

โรงเรียนขนาดเล็กในชนบทห่างไกลเพื่อศึกษาวิเคราะห์
ปัญหาที่เกิดขึ้นและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน
โดยตั้งคณะทำงานในระดับกลุ่มสาระการเรียนรู้ทำหน้าที่
ศึกษาวิเคราะห์ปัญหาในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ พัฒนา
กระบวนการสร้างความเข้าใจ และสร้างจิตสำนึกร่วมกันใน
การทำงาน จัดทำรายงานปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละปี
การศึกษาแล้วร่วมกันกำหนดแนวทางในแก้ไขปัญหา

เอกสารที่อ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้น
พื้นฐานพุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด,
2551.
- กรมวิชาการ. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐานของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์, 2544.
- กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ. รายงานการติดตามผล
การจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ
โรงเรียนนำร่องและโรงเรียนเครือข่าย. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์คุรุสภา, 2546.
- กองการวิจัยทางการศึกษา. กรมวิชาการ. รายงานการติดตาม
และประเมินผลการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาขั้น
พื้นฐานของโรงเรียนเครือข่าย. 2546.
- สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขต
การศึกษา 1-2. การติดตามผลการบริหารจัดการ
หลักสูตรสถานศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน เขต
การศึกษา 1-2, 2546.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. ร่างเอกสาร
ประกอบหลักสูตร หลักสูตรแกนกลางการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 สำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ม.ป.ป.,
ม.ป.ท.
- อิสริย์ ประทุมทิพย์. ศาสตร์แห่งกฎหมายสู่การศึกษา เล่ม 1.
ม.ป.ท., 2549.

- Allen, Wiant A. and others. Activities,Prolem and of
Curriculum Development. [online]. Accessed 16
July 2000. Available from :
<http://Llerica.Netlericelb/ED 132295.Htm>
- Ross, Glenn J. Curriculum development in
Junior/Community College. The“Staste-of-the-
Art” as view by the Acade Affairs
office. [online]. Accessed 7 May 2000. Available
from : [http:// Ericac.Net/ericelb/Ed/88710.Htm](http://Ericac.Net/ericelb/Ed/88710.Htm).

